BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Anul al 56-lea

14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

Nr. 47 Sâmbătă 18 Februarie 1939

14 Pagini

P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an în UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 240 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.

Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

Justiția și etica fiscală

Puține sunt azi statele care mai pot face față, cu venituri ordinare, cheltuielilor extraordinare cerute de aprigа cursă a înarmărilor. Datorită unei metodice și chibzuite gospodării a finanțelor sale publice, în care stăruе de mai bine de patru ani, România se înumără printre aceste puține state privilegiate. Și în ciuda sporirii și mai accentuate a sarcinilor ce revin statului pe exercițiul viitor, în legătură cu desăvârșirea operei de înzestrare a armatei și efectuarea marilor lucrări publice abia începute, este un element deosebit de îmbucurător faptul că în declarația-program a guvernului s'a putut încă menține principiul echilibrului bugetar, drept normă de temelie pentru gestiunea financiară a statului care se încheie la 31 Martie 1939, cât și pentru cea care începe la 1 Aprilie acelaș an.

Totuși valoarea echilibrului bugetar este relativă, adică în funcție de modalitățile de realizare. Un echilibru bugetar întemeiat pe istovirea sursei însăși creiatoare de venituri este desigur o ispravă antieconomică și, prin consecințele ei directe și indirecte, chiar antisocială.

Iată dece am acordat o deosebită prețuire celui de-al doilea principiu formulat de manifestul-program ca temeiu al politicii bugetare și financiare a guvernului și anume principiul justiției fiscale, socotit drept un complement și, totdeodată, un normativ al echilibrului bugetar. Deci valoarea economică, socială și morală a echilibrului bugetar este în funcție de măsura în care el satisface exigențele justiției fiscale.

O politică fiscală rațională trebue să țină permanent seama de raportul echitabil ce cată să fie păstrat între veniturile și sarcinile diferitelor categorii de contribuabili. Pentru marea massă a celor cu venituri mici și fixe o asemenea politică se străduește să asigure acel minimum de existență necesar, care este în funcție de gradul de desvoltare al societății respective, de standardul de viață al populației, etc., iar în privința celor cu venituri variabile și mai ales a întreprinderilor de toate soiurile, recomandabil ar fi ca grevarea fiscală să nu atingă decât sporurile de venituri, dincolo de-o anumită cotă de rentabilitate, fără de care nici interesul nici elanul întreprinzătorului nu mai pot acționa.

Nicăeri, poate, ca în Anglia, principiul justiției fiscale nu este mai desăvârșit realizat. Media impozitelor pe cap de locuitor e mare, desigur, dar la mărirea ei cea mai importantă contribuție o dau cei cu mari venituri, al căror număr e aci mai ridicat decât în toate celelalte țări europene.

Demisia guvernului ungar

Problema evreiască

Acum câteva zile presa oficioasă din Budapesta a anunțat că poziția guvernului prezidat de d. Bela de Imredy s'a consolidat, atât în urma acordului stabilit cu Germania, în privința nouii orientări a politicii externe și interne maghiare, cât și a succesului obținut într'o alegere parțială de baronul Way, subsecretar de stat la președinția consiliului de miniștri.

Și, totuși, guvernul Imredy a fost nevoit să demisioneze tocmai atunci când considera consolidată poziția sa și se credea în măsură să realizeze reformele ce le anunțase.

Între reformele anunțate era și aceea privitoare la „regularea chestiei evreești".

D. Imredy a declarat, că „regularea chestiei evreești" este în strânsă legătură cu interesele naționale ale poporului maghiar și cu politica generală a guvernului său, impusă de noua situație în care se găsește Ungaria.

Membrii opoziției, știind ce se înțelege și ce se urmărește prin reformele anunțate, au pus în discuție publică originea evreiască a primului ministru. D. Imredy a opus o desmințire categorică acestei afirmațiuni, sub forma unui comunicat publicat în ziare. Opoziția a făcut însă dovada că un strămoș al d-lui Imredy, din epoca lui Napoleon, a fost evreu și a întrebat: cum se acordă originea semitică a primului ministru cu politica rasistă și antisemită a guvernului ce-l prezidează și cu interesele naționale ale maghiarismului, al căror apărător și exponent s'a făcut?

In fața dovezilor produse d. Imredy a tras consecințele, socotind prezența sa în fruntea guvernului nepotrivită în împrejurările actuale. Sub guvernul său s'a accentuat politica de apropiere de Germania și Italia, în urma vizitei ce a făcut-o contele Csaky, ministrul de externe, la Berlin, și a aderării Ungariei la pactul împotriva Internaționalei comuniste, care a atras ruperea relațiunilor diplomatice directe cu U. R. S. S. Fostul președinte de consiliu izbutise să risipească neîncrederea Germaniei în politica Ungariei, provocată mai mult de atitudinea ostilă a opoziției maghiare, față de „axa Berlin-Roma".

Presa germană a considerat opoziția maghiară eterogenă, compusă din aderenți ai frontului popular, din evrei, din reacționari și în general, din elemente prea puțin favorabile unei orientări mai precise a politicei Ungariei în sfera sa de influență și de acțiune. Așa se explică noua politică a fostului guvern Imredy și reformele ce le pregătise să le prezinte Parlamentului.

Noul guvern ungar nu se va îndepărta dela această politică externă și internă.

R. SEIȘANU

IN SPANIA

O gară încendiată de guvernamentali, în retragere

OAMENI...

In contrast cu îngăduitoarea blândețe a unei primăveri timpurii ce scaldă atmosfera într'un nădăjduitor și însorit semn de viață nouă ce înmugurește în acest sfârșit de Februarie, citim și nu ne vine să credem, în cursul a 24 de ore:

„... că doi cetățeni din Buzău au denunțat autorităților pe fratele lor care ar fi luând pe nedrept o pensie de invalid de război.

... că o fată din Bihor și-a lovit tatăl cu toporul în cap.

... că o mamă din București își schingiuia sălbatec copila de 10 ani.

... că un frate și-a omorît fratele într'o comună din Ilfov.

... că un nepot a dat foc coliviei cu canari pe care a aruncat-o în flăcări în camera bunicii infirme, după ce în prealabil răspândise benzină pe toate lucrurile din cămărița bătrânei...".

Ne oprim. Nu mai citâm din faptele-diverse cari ar umple coloane întregi. Pentrucă nu faptele izolate, nici demenții ori sadicii făptuitori pot produce o îngrijorare deosebită în mijlocul unei societăți civilizate. Numărul isprăvilor, repetirea lor, absența spiritului de umanitate, inexistența mișcării instinctive de dezaprobare, nici acestea toate la un loc nu ne-ar face poate să ne gândim cu umilință și cu revoltă că facem parte din lumea înrăită a celui mai nobil dintre animale. omul.

Când fiara de Sile Constantinescu și-a omorît părinții, judecata unanimă a tuturora a fost că ne aflăm în fața unei bestii excepționale, de isprava căreia societatea nu poate fi făcută răspunzătoare.

Astăzi cruzimea repetată pe teme diferite, cu consecințe mai puțin grave totuși, ne doare însă mai mult, nu numai datorită pluralității cazurilor, ci mai ales .pentrucă ele se petrec în acel cerc restrâns unde altă dată se bănuia existența unei închegări sufletești, a unei suduri de sentimente solidare, în acea patrie mică pe care dela începutul lumii toți au numit-o: familie.

Ce sentiment de omenie să mai căutăm la frații cari își denunță ori își omoară frații, la mama care își schingiuie odrasla, la fata care dă cu toporul în capul tatălui, la nepotul care dă foc bunicii infirme de 90 de ani?

Ce resort sufletesc s'a stricat în această închegare a primei formațiuni din care se compunea tribul primitiv strâns unit pentru o acțiune comună?

Ce schimbare esențială a influențat rotițele din angrenajul perfect altă dată al familiei?

Și dacă prin alcătuirea clasică și tradițională, familia constitue baza statului modern, molecula trainică a acelui tot care se cheamă o națiune, un neam, o țară,— nu e datoria celor clar văzători să se îngrijească, să cerceteze cauzele, să atenueze efectele și să redea echilibrul necesar solidarității perfecte de care vom avea nevoe mâine?

Pot conducătorii să stea nepăsători în fața manifestărilor de dușmănie și de ură, nu între oameni cu interese deosebite, nu între clase, nici între rase diferite, nici măcar între cei cari orbi ori interesați luptă pentru ideologii diverse, ci între membrii aceleași familii, sânge din același sânge?

Trebue să ne gândim depe acum să înlăturăm o mentalitate de dihonie în mijlocul unei generații căreia altfel se vor părea straniі cuvintele lui Bălcescu despre „legea iubirii și a frăției cu care putem îndeplini menirea morală a omenirii, jertfindu-se, individul familiei, aceasta patriei".

I. VION

† Baronul Guillaume

Am anunțat eri moartea baronului Guillaume, ministrul Belgiei la București.

De câteva zile baronul Guillaume suferea de o criză de ficat care l-a obligat să stea culcat. In ultimul timp a survenit și o ușoară gripă, dar starea generală nu inspira totuși nici o îngrijorare mai serioasă.

Dimpotrivă Marți seară, ministrul s'a simțit mai bine, a glumit cu copiii săi și a petrecut o noapte liniștită. Miercuri, la ora 8 și câteva minute, s'a simțit deodată rău și până să sosească d. dr. Danielopol, care locuește în apropiere, a încetat din viață. Moarte fulgerătoare.

D. Gafencu, ministrul nostru de externe, imediat ce a fost informat de dureroasa deznodământ, s'a dus însoțit de d. Crețeanu, secretarul general al ministerului de externe la legațiunea belgiană unde a prezentat baronesei Guillaume condoleanțele guvernului român.

Miercuri d. a. s'a prezentat la legație, baronul Stârcea, care a prezentat în numele M. S. Regelui condoleanțe.

Registrul deschis la legațiune a fost acoperit de numeroase semnături printre cari ale membrilor corpului diplomatic, ale membrilor guvernului și ale numeroșilor prieteni ai defunctului.

*

Baronul Gustav Guillaume s'a născut la Madrid la 8 Decembrie 1883. La vârsta de 22 ani, la 20 Octombrie 1905, a intrat în cariera diplomatică ocupând postul de secretar de legație. Doi ani mai târziu a fost înaintat secretar de legație, iar la 8 Ianuarie 1917 a fost numit consilier de legație. In cursul anilor 1920 și 1921 a funcționat la ministerul de externe belgian ca șef de cabinet al ministrului de externe. La 30 Decembrie 1921 a fost numit ministru plenipotențiar la Atena, iar la 15 Ianuarie 1928 a fost trecut ca ministrul Belgiei la București.

Numirea sa la București i-a produs o deosebită mulțumire. Dorința de a veni în țara în care tatăl său, pe când era consilier al legațiunei belgiene, s'a căsătorit cu d-ra Grădișteanu, mama defunctului, fostă domnișoară de onoare a Reginei Elisabeta, nu l'a părăsit nici odată și în ceasul când i-a fost satisfăcută baronul Guillaume s'a simțit într'adevăr fericit. Timp de zece ani cât a funcționat în România, a cutreerat țara pe care o iubea, a vizitat toate regiunile ei pitorești și a putut aprecia toate însușirile poporului român de care se simțea legat.

Spirit larg, cugetător distins, literat și mare amator de artă, baronul Guillaume își creiase în cercurile literare o situație strălucită prin întinsele sale cunoștințe în domeniul literar și artistic. Prin felul său de a fi, prin nobilele sale însușiri sufletești, își câștigase numeroase prietenii în societatea românească. Cunoscând cât se poate de bine limba noastră, baronul Guillaume avea o deosebită plăcere de câteori i se prezenta prilejul s'o vorbească.

Moartea baronului Guillaume survenită în plină ascensiune a carierei sale, în plenitudinea forțelor sale, va lăsa regrete unanime în sufletul tutulor acelora cari l'au cunoscut, l'au apreciat și l'au iubit.

*

Corpul defunctului va fi transportat, mâine Sâmbătă, la Bruxelles unde se va face înmormântarea.

Baronul Guillaume era comandor al ordinului Leopold și al Coroanei belgiene. Era de asemenea posesor al marelui cordon al ordinului Steaua României.

Baronul Guillaume

D. Lebrun va fi rugat

să candideze din nou la președinția Republicii Franceze

Paris, 15 (Rador). — „Le Jour-Echo de Paris" anunță că mai mulți fruntași politici s'au întrunit și au luat hotărîrea de a ruga pe președintele Albert Lebrun să accepte să i se pună din nou candidatura la președinția Republicii.

Reînoirea mandatului d-lui Albert Lebrun, în actualele împrejurări externe, ar avea de scop înlăturarea oricărei agitații politice în Franța.

La Birmingham au fost construite adăposturi individuale împotriva atacurilor aeriene. Un perete prăbușit peste unul din ele, nu i-a făcut absolut nici un rău

AVIATORUL IONEL COCIAȘU A ATERIZAT LA BOMBAY

Aviatorul român ing. Ionel Cociașu, director la soc. Lares, care a plecat să facă un raid România-India, a ajuns la capătul sborului său.

Prin telegrama primită Miercuri în Capitală, d. ing. Ionel Cociașu anunță că a aterizat cu bine, Marți după amiază, la Bombay.

După revizuirea aparatului și o odihnă de câteva zile, aviatorul Ionel Cociașu își va relua sborul spre țară.

FILME

— Să se introducă inculpații. Grefierul strigă două nume.

— Spune cum ai procedat?

— Domnule președinte, eu sunt de meserie pungaș de buzunare.

— Asta e meserie?!!

— Să vedeți. După ce m'a împins necuratul să operez odată și am fost condamnat, n'am mai găsit de lucru. Unde intram nu stam decât o săptămână sau o lună, căci se afla că fusesem în pușcărie. Și atunci, a trebuit să operez din nou. După a doua condamnare era și mai greu să mă apuc de ceva mai cinstit.

— Vasăzică recunoști faptul.

— Poate că nu l'aș fi recunoscut, dacă nu m'ar fi prins în flagrant delict.

— Cu mâna în buzunar.

— Da. Și când mă gândesc că nu erau decât doi poli!

— Poate că vei găsi altă dată mai mult.

— Bun e Dumnezeu!

— Celalt ce are de zis?

— Eu n'am meseria asta.

— Nici tovarășul n'a avut-o până la prima lovitură. Atunci, de ce ai fost adus aici?

— In ziua faptului mă găseam în apropiere de locul unde a fost prins dumnealui. Mă înapoiam dela stăpânul bucătăresei cu care trăesc de mult.

Când am văzut că gardistul îl înhață cu o mână și scoate creionul cu cealaltă, mi-am zis că vrea să ia numele martorilor. Și am luat-o la fugă. Gardianul a fluerat și un agent m'a apucat. Și fiindcă pungașii de buzunar operează și în doi, s'a crezut că eu eram tovarășul dumnealui.

— De ce îți era teamă că te pune martor?

— Domnule președinte, eu am mai fost odată martor. Și m'au chemat la secție, apoi la instrucșie, pe urmă la judecătorie, și acolo țint'te amânări peste amânări. De așteptări, nici nu mai vorbesc. Mi-am pierdut locul din pricină că stăpânul nu admitea să lipesc atât de mult. Așa a devenit cazul cu bucătăreasa. Aud că unora le place să fie martori, dar eu cred că nici meseria asta nu e vreo procopseală.

Tribunalul cercetează dosarul, condamnă pe recidivist și achită **din lipsă de probe** pe celălalt.

DON JOSE

SCRISORI DIN PARIS

Cinematografele contra guvernului

Leon Paul Fargue

de RENE SAIVE

Paris, Februarie

O ceartă ciudată a isbucnit în prezent între guvernul francez și proprietarii de săli de cinematograf. Iată, se va spune, un conflict neașteptat, într'o epocă în care e vorba, mai ales, de complicații internaționale.

E din nou vorba, după cum se poate bănui, de o chestiune bănească.

Se știe că d. Paul Reynaud, ministrul finanțelor, a fost nevoit să ia severe măsuri fiscale, ca să umple visteria statului. Măsurile acestea sunt, firește, neplăcute, dar sunt generale. Cinematografele au fost atinse deci, ca toate celelalte industrii.

Numai că cinematografele, sau, mai de grabă, proprietarii lor, socotesc că sforțarea financiară care li se cere este prea grea. Și au hotărît să exercite represalii împotriva puterilor publice, începând un „război de uzură".

Când există un război, victimele sunt în deobște repartizate între cele două tabere beligerante. Adică, în cazul care ne preocupă ar trebui să fie morți și răniți printre membrii guvernului și printre proprietarii de cinematografe. Dar lucrurile nu se petrec astfel, în virtutea ciudatei strategii adoptată de aceștia din urmă.

In adevăr, ce-au hotărît proprietarii de cinematografe? Să nu plătească impozite? Nu... ci să nu mai afișeze programele pe ziduri, să concedieze personalul care face reclamă pe străzi și, în sfârșit, să înceteze cu luminatul exterior.

Vorba spiritualului cronicar Paul Achard: „Domnii aceștia vor să priveze Parisul de desert!"

Și Parisul nu e mulțumit! Și e cu atât mai nemulțumit, cu cât aceste prime „represalii", exercitate de tabăra cinematografiștilor, nu sunt decât „măsuri de prevenire": dacă nouile taxe nu vor fi suprimate, „producătorii" nu vor mai produce și cinematografele își vor închide porțile.

E greu de prevăzut ce rezultate vor da metodele sinucigașe ale cinematografului parisian.

Guvernul, în tot cazul, rămâne neclintit pe poziție.

Să aruncăm acum o privire asupra scriitorilor și în deosebi asupra poeților. Căci sunt foarte mulți cari au fost distinși de curând cu Legiunea de onoare.

Deaceea să ne oprim o clipă la

(Continuare in pag. 2-a)

A murit

fostul prim ministru belgian Jaspar

Bruxelles, 15 (Rador). — **D. Henri Jaspar, ministrul de stat din partidul catolic și fost prim ministru, a încetat din viață în cursul după amiezii. El fusese supus unei operații la stomac.**

Indată ce a aflat de operația la care a fost supus d. Jaspar, Regele Belgiei a vizitat pe fostul Său sfetnic la sanatoriul „Edith Cawell", unde acesta fusese internat.

Aviația franceză

va fi considerabil sporită

Precizările ziarului „Le Temps"

Paris, 15 (Rador). — „Le Temps" publică următoarele precizări în legătură cu sporirea armatei aeriene franceze.

„Planul de sporire a armatei noastre aeriene continuă a rămâne cel stabilit de d. Guy la Chambre, la sosirea sa în fruntea ministerului în Ianuarie 1938.

El comportă punerea în linie a 2.800 de aparate de război moderne și construirea a vreo 4800 de celule și a 12.000 de motoare de avion.

Importantele comenzi făcute în Statele Unite tind să micșoreze termenul de executare al acestui plan și să apropie data când el trebue să fie adus la îndeplinire, fixată la început pentru primăvara anului 1940. Simultan, în Franța sforțările producției continuă. Au și sosit din Statele Unite 36 de aparate „Curtiss". Livrările de avioane se succed în mod regulat.

Se prevede că primele avioane de bombardament comandate vor veni în Franța în cursul lunei Iunie. Din vară, forța armatei aeriene franceze va fi deci simțitor sporită.

La plecarea ei din Franța, misiunea trimisă în Statele Unite a primit instrucțiuni precise în ce privește performanțele— egale cu performanțele aparatelor moderne franceze — pe care trebue să le realizeze avioanele asupra cărora se va fixa alegerea și în ce privește termenele în care aceste aparate urmează să fie livrate. In acest cadru, misiunea a primit depline puteri pentru a face comenzile.

Costul total al aparatelor care au fost comandate nu a fost anunțat oficial. S'a rostit însă cifra de 63.000.000 de dolari, adică ceva mai mult de două miliarde de franci".